

FA MÉS DE QUARANTA ANYS

festa major de La Geltrú de 1959 (foto extreta del llibre "tradicions de vilanova i La geltrú")

Era el 15 d'agost de 1959, Festa Major de la Geltrú. Com cada any, la parròquia havia organitzat els actes que havien fet de la seva una de les festes tradicionals més arrelada a tot Catalunya. La gent de l'entorn de la parròquia, així com els centres d'esplai vinculats a ella, havien preparat un ball per a la sortida d'ofici. Cada any demanaven a l'Ajuntament que els cedís un dels seus balls per participar en la jornada festiva. Algunes vegades havien estat els Diables, altres el Ball de Nans. També hi havia el Ball dels Pastorets, el qual era propi del barri. Quan Vilanova va comptar amb els nous gegants els antics, anomenats "del Juncosa", van participar en la Festa Major de la Geltrú. Per a aquella nova ocasió calia tornar a demanar un ball per a la diada de Santa Maria.

Josep Joan Llorens, persona vinculada molt directament a la parròquia de la Geltrú, treballava en aquell temps en un despatx. A sobre d'una de les prestatgeries hi havia el Costumari Català de Joan Amades. Un dia, tot fullejant-lo, va retrobar un antic ball de Vilanova i la Geltrú: el Ball dels Malcasats. En la següent reunió amb la gent de la parròquia va proposar que en la propera edició de la Festa Major del barri fos aquest el ball que acompanyés la sortida d'ofici. La gent va acceptar la proposta.

Tot i que el Costumari incloïa la música, en contra, no deia res dels versos. Van saber que un home de Sant Pere de Ribes era coneixedor d'aquesta part del ball. La població veïna també havia comptat amb aquesta dansa abans de la guerra civil. En un cafè de Ribes el senyor els va cantar els versos mentre que els enviats de la Geltrú els transcrivien manualment. Així van aconseguir la

part que els faltava per tirar endavant la iniciativa.

D'altra banda, el graller que acostumava a tocar a les festes de la Geltrú era el gendre d'un antic membre del Coro, el senyor Almirall. Ell va ser qui va recuperar el Ball de Gitanes per a la ciutat de Vilanova. I de la mateixa manera, va animar a aquest col·lectiu perquè tirés endavant el dels Malcasats. En el grup de geltrunencs que interpretaren les diferents parelles, s'hi podien comptar el mateix Almirall (que feia de batlle) i dues de les seves filles, a més del gendre (encarregat de tocar la gralla).

El paper de capellà el va fer en Josep Joan Llorens, qui recorda avui que les parelles de Malcasats es presentaven davant d'ell, del batlle i de l'agutzil (que presidien el ball i eren els encarregats de posar pau) per queixar-se mitjançant uns versos que contenien un doble sentit molt subtil. De la mateixa manera creu que les diferents parelles podrien ser identifi-

cables amb persones concretes de la vila, tot i que mai es fes referència explícita a ningú.

Aquella sortida d'ofici de l'any 1959, recorda Llorens, va tenir una major expectació que la d'altres anys. La gent s'esperava per veure aquest ball satíric. Potser no tant per part de la gent del barri sinó per curiosos vinguts de fora de la Geltrú.

El Ball dels Malcasats no va tenir continuïtat ja que aquesta va ser una experiència puntual. De fet, cada any, els membres de la parròquia buscaven un ball o entremès perquè fos el protagonista de la sortida d'ofici. I aquesta dansa concreta ja havia tingut la seva oportunitat.

Ara, després de més de quaranta anys, el Ball dels Malcasats tornarà a ser present als carrers de Vilanova i la Geltrú. Lluny de l'escalfor d'agost de la Festa Major, però molt a prop de l'humor i la sàtira que acompanyen a Sa Majestat en Carnestoltes.

després de molt de temps es torna a representar el ball dels malcasats (foto extreta del llibre "tradicions de vilanova i La geltrú")